

lenková souvislost mezi oběma podniky, která může vésti k tomu, že závady vyskytnuvší se u jednoho mohou se v nepříznivém účinku projevit u druhého a jemu mohou býti připisovány na vrub. Nemusí jíti ani o vědomé nebo hrubé nesprávnosti, nýbrž také o nechtěné nebo nezaviněné nezdary, mající příčiny mimo osoby podnikatelů, na př. v nedostatku kapitálu, nespolehlivosti personálu atd. Tu pak ohrožení pověsti jednoho závodu může býti na škodu druhému. Tyto nežádoucí účinky nelze při nynější frekvenci a fluktuaci obyvatelstva vyloučiti ani tím, že žalobkyně má svůj podnik v P. a žalovaná v M. O.; nelze vyloučiti, že bývalý zákazník žalované může přesídliti do P. a tam nepříznivé zkušenosti, jenž měl u žalované, obrátiti proti žalobkyni, domnívaje se, že jde o týž podnik, a pod. Zůstává tedy možnost poškození žalované i při odlehlosti podnikových míst, a možnost taková stačí, i když se nehledí k možnosti, že by žalovaná přeložila sídlo do P. Je nerozhodné, zda žalovaná zatím od závadného jednání upustila, či zda přestala již před nějakou dobou vésti obchody toho druhu jako žalobkyně a že prý není nebezpečí pro žalobkyni, kdyby se žalobkyně v budoucnu někdy rozhodla zříditi v M. O. filiálku. Závadným jednáním podle § 1 zák. proti nekalé soutěži nabyla žalobkyně hmotného i formálního práva na ochranu a nároku na to, aby žalované straně bylo pro budoucnost takové jednání zakázáno; ani zastavení podnikové činnosti na straně žalované nemohlo by překážeti tomuto nároku, protože nelze vyloučiti v zásadě, že by žalovaná přece jen mohla svou obchodní činnost obnoviti a dokonce přeložit své sídlo do P., a tam v závadném jednání pokračovati na úkor žalobkynin; této nelze ukládati, aby, majíc podmínky právní ochrany již nyní, čekala nového porušení svých práv; při tom nelze nechat bez povšimnutí, že by takové zastavení provozu v době procesu mohlo vésti k nežádoucím šikanám. Nelze proto vyloučiti u žalobkyně právní zájem na zjištění závadnosti inkriminovaného jednání a na jeho zákaz s účinky exekuce, třeba by žalovaná za sporu provoz podniku zastavila a přestala zatím býti soutěžitelem žalobkyně.

Čís. 14622.

Zákon čís. 303/20 Sb. z. a n.

Ze samostatného provozu živnosti zubotechnické jest vyloučen i jako pachtýř koncese, kdo v době vyhlášení zákona čís. 303/20 Sb. z. a n. nevyhověl podmínkám druhé věty druhého odstavce § 2 cit. zák.

(Rozh. ze dne 12. října 1935, Rv I 1963/33.)

Smlouvou ze dne 4. července 1931 propachtoval žalovaný žalobci, jenž neměl způsobilosti k samostatnému provozování koncese zubotechnické podle zák. čís. 303/20 Sb. z. a n. svoji koncesi zubotechnickou za roční nájemné 15.000 Kč, jež žalobce žalovanému též předem vyplatil. Podle tvrzení žalobce bylo zároveň ujednáno, že žalovaný bude povinen nájemné vrátiti, kdyby se vyskytly nějaké překážky a koncese nemohla býti přeložena do stanoviště žalobcem určeného. Žalobce se

pokoušel o přeložení koncese, ale marně, neboť mu bylo řečeno, že mu koncese udělena nebude. Žalobce domáhá se proto vrácení nájemného. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Propachtování zubotechnické koncese osobě, která po vejití v platnost zákona čis. 303/20 nemůže obdržeti koncesi a provozovati samostatně zubotechnickou živnost, je protizákonné a tudíž nicotné, k čemuž musí soud hleděti s úřední moci (§ 879 obč. zák.). Žalovaný sám přiznal, že žalobce skončil tříletou učební dobu až po roce 1920; podle § 2 odst. 2 zák. čis. 303/20 nemůže tedy žalobce dosáhnouti koncese zubotechnické. Odvolatel také přiznává, že zákon ten sleduje účel, by živnost zubotechnická úplně zanikla. Když by pachtováním koncese, udělené osobě, vykazují zákonné podmínky, mělo se umožniti provozování zubotechnické živnosti jinému, kdo koncese nabýti nemůže, šlo by o obcházení zákona, neboť tak by se uskutečnilo, co zákon chce zamezit. Kdo by pachtoval takto koncesi, provozoval by pak živnost samostatně, na svůj účet, tedy úplně jako ten, u koho jsou zákonné podmínky splněny. Zákon čis. 303/20 právě změnil dřívější stav a jednání sledující obcházení toho zákona jsou zakázána. Tyto otázky si musí soud řešiti samostatně jako otázky praejudiciální, má-li rozhodnout o platnosti smlouvy, ze které se odvozuje žalobní nárok. Když žalobce již zaplatil pachtovné, aniž by mohl obdržeti předpokládanou protihodnotu, je žalobní nárok na vrácení zaplaceného obnosu odůvodněn podle § 1431 obč. zák. Žalobce plnil v předpokladu, že smlouva jest závazná a byl tedy v právním omylu, žalovaný z tohoto plnění nemůže se obohatiti na škodu žalobcovu a musí přijaté vrátiti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Správný jest názor odvolacího soudu, že žalobce ani jako pachtýř již podle § 2 zákona ze dne 14. dubna 1920 čis. 303 sb. z. a n. nebyl oprávněn provozovati zubní techniku, protože v den vyhlášení tohoto zákona (6. května 1920) neměl odbytu 3letou učební dobu a neměl výuční vysvědčení. K vývodům dovolání jest uvést, že zákonodárným účelem (§ 6 obč. zák.) onoho ustanovení bylo, aby v nynější době, kdy o lékařskou pomoc je pro širší vrstvy obyvatelstva postaráno, praksi lékařskou nevykonávaly osoby laické. Výjimka byla připuštěna šem 2 tohoto zákona, kterým byla ponechána již oprávněným zubním technikům nabytá práva a bylo umožněno, aby oprávnění k provozování zubní techniky se dostalo i osobám, které v den vyhlášení zákona vyhovovaly již všem podmínkám, které dosud platily pro nabytí koncese neb oprávnění k provozování zubní techniky. Sociální výbor vládní návrh ještě v tom směru rozšířil a přiznal možnost nabytí koncese neb oprávnění k provozování zubní techniky i dorostu, který s nadějami na pozdější samostatné provozování povolání se zubní technice věnoval, ale jen v tom rozsahu, že výhody získání oprávnění k provozování zubní techniky dostalo se i osobám, které vyhověly ostatním podmínkám a v den vyhlášení zákona měly odbytu již tříletou dobu učební a výuční vysvědčení (tisk 2652 a 2786). Již podle uvedeného zákona nejsou tedy

oprávnění k samostatnému provozování zubní techniky i ti, kteří v době jeho vyhlášení nebyli ještě ani vyučeni, a to ani jako majitelé koncese, ani jako její pachtýři, neboť i to by se příčilo zákonodárnému účelu. Netřeba se proto ani zabývatí otázkou, zda propachtování zubotechnické koncese bylo neplatné také podle § 55 živn. řádu. Poněvadž částka 15.000 Kč byla jen úplatou za očekávané plnění, které žalovaný žalobci podle shora uvedených vývodů poskytnouti nemůže, a poněvadž žalovaný, kdyby tuto částku podržel, by byl o ni bezdůvodně obohacen na úkor žalobce (§ 1435 obč. zák.), jest povinen ji žalobci vrátiti.

Čís. 14623.

Pojišťovací smlouva.

Pojem »přehánění škody«.

Ztráta nároku pro přehánění škody nastává jen, byla-li škoda přeháněna obmyslně a to při jejím zjišťování.

(Rozh. ze dne 12. října 1935, Rv I 2419/33.)

Žalobce pojistil u žalované pojišťovny sklizeň na dobu od 23. srpna 1929 do 23. prosince 1929 a movitosti a inventář obytných a hospodářských stavení vesměs proti škodám požárními na dobu od 4. května 1927 do 4. května 1937; pojistné do 23. prosince 1929 bylo včas a řádně zapraveno. Dne 14. prosince 1929 ve stavení pojistníkově vypukl neznámým způsobem požár, při němž mu byly zničeny pojištěný inventář a zásoby. Pojišťovna odmítla podle § 31 odst. 7 všeob. pojišť. podmínek pojistníku škodu likvidovati, poněvadž při vyšetřování škody podstatným přeháněním výše škody i udáním, že byly zničeny předměty, kterých tam před škodou nebylo, zavinil si sám ztrátu nároku na náhradu utrpěné škody. Dne 4. července 1929 utrpěly totiž polní plodiny v katastrálním území obce B. škodu katastrofálním krupobitím, kteráž škoda byla místy až totální. Žalobce byl proti škodám z krupobití pojištěn u pojišťovací banky S. a byla mu přiznána po vyšetření náhrada škody z krupobití částkou asi 16.000 Kč. Proto žalobce nemohl míti dne 14. prosince 1929 uloženy sklizené plodiny v množství jím tvrzeném a likvidátor škodu požární na zásobách vyšetřil jen částkou 4.470 Kč. Ohledně movitostí neměl pojistník pojištěny rovněž všechny věci, jak to uvádí. Žalobou domáhá se proto pojistník vyplacení pojistného obnosu. P r v ý s o u d uznal podle žaloby jen do výše 3.409 Kč. D ů v o d y: Žalobce při vyšetřování škody požární udal, že mu shořelo 137 q sklizně, ač mu mohlo shořeti jen 63 q. Z toho jest patrné, že škodu ohledně sklizně podstatně přeháněl. Ve smyslu § 31 odst. 7 všeobecných pojišťovacích podmínek zanikl proto nárok žalobcův na náhradu škody z pojistky na sklizeň. Podle protokolu o odhadnutí škody žalobce měl podle jedné pojistky pojištěn proti ohni hospodářský inventář a podle druhé pojistky byly pojištěny proti požárními škodám další věci. Že by žalobce škodu na nemovitostech přeháněl, nebylo prokázáno a nelze usuzovati na přehánění škody, když žalobce patrně omylem jmenoval věci mu shořelé, které ve skutečnosti pojištěny neměl,